# JUS APPULSUS,

## Das Strandt-oder Grundruhr-Recht/

Divinâ asſiſtente gratiâ
&
Illuſtris JCtorum Ordinis permiſſu,
*in florentiſſimâ Jenenſi,*
PRÆSIDE
DN. JOACHIMO Kämpffer/
J. U. D.
*Publicâ Diſputatione, eruditorum diſquiſitioni ſubjicit,*
JOHANNES DIETERICUS Kettler/
Nordâ Friſius Orientalis.
*Ad diem Auguſti Anno 1680.*

JENÆ, Literis JOHANNIS JACOBI BAUHOFERI.

# DE JURE APPULSUS.

## CAP. I.

## DE NOMINE.

I.

In diſputatione meâ ad L. Rhodiam de Jactu, Jus affine Appulſus ſingulari diſputatione excutiendum promiſiſſe memini; quod nunc expoſiturus, eâdem methodo nominis declarationem præmitto. Vox autem *Appulſûs* verbo Appello, appuli, *appulſum*, appellere, anländen / antreiben / originem debet; De rebus namque naufragorum, quæ à fluctibus ejecta, ad littus ſunt appulſa, Jus Appulſus diſponit.

II.

Ambiguitate tamen, prout ad varia refertur objecta, vox *appulſus* in jure non caret, quæ tamen ex appoſito facilè evaneſcit; Cum appoſito enim, ſervitutis notat ſpeciem, & pecoris ad aquam appulſus dicitur, de quo in *§. 2. J. d. Servit. l. 1. §. 1. ff. de S.P.R.* Abſolutè verò & ſimpliciter ſi *Jus Appulſus* dicamus, illud quod hujus loci eſt, & de ejectis in littus diſponit, intelligimus.

III.

Et hoc *Jus Appulſus*, aliis *Jus naufragia colligendi*, aliis *compendium naufragiorum*, Germanis Strand-Recht / Grund-Ru[illegible] Recht vocatur, barbarâ opinione ita dictum, weilen w[illegible] dem Schiff-Bruch anſtrandet / an meinen Strand [illegible] mein Ufer treibet / oder meinen Grund und Bo[illegible] rühret / daß iſt meinem Recht anheim gefallen. [illegible] men ſecundum acceptionem Inferiorum Saxonum vox Gr[illegible] / notat fundum maris vel fluminis quemcunque. Grund-Rech[illegible]

illam fundi ſub undis partem, qua navigium ire nequit, quin fundum attingat. Non ergo illa tantum hoc jure comprehendi ſolent, quæ in littus ejiciuntur, ſed & quæ in vado ſunt, non procul à littore, quo naufragium fieri poteſt. Confer de hac appellatione Schottel. *in tr. de ſing. antiq. jur. cap. 20. n. 8.* ubi: Die Grund-Ruhr / inquit, iſt deshalben geheiſſen / weil das Schiff auf denen Strömen / ſonderlich den Grund bey ſeinem Unfall berühret / und auf dem Grunde beſitzen bleibet. Unde alii hujus vocis Grund-Ruhr-Recht / hanc reddunt compoſitionis rationem, quod contracta ſit ex voce Grund / quia hæc ſignificat ſolum, ejus nempe, qui naufragia ſibi vindicat, ex voce Ruhr / quoniam à nemine vindicantur, niſi fundum ejus attingant, & ex voce Recht / quod talium confiſcatio & occupatio ex inductâ conſuetudine ſit juris facta.

## CAP. II.

## DE DEFINITIONE JURIS APPULSUS, ET CAUSA EFFICIENTE, ET ORIGINE.

### IV.

Jus Appulſus eſt Jus quarundam Gentium, bona naufragorum littori cujusque appulſa, & adhærentia occupandi & habendi, conſuetudine, plus quàm barbarâ, inductum, & nonnullibi retentum, publicis tamen Imperii conſtitutionibus improbatum & abrogatum.

### V.

JUS quidem dicitur, ſi præſentem reſpiciamus materiam, magis per tranſpoſitionem literarum, quod non niſi VIS & injuſtiſſima quidem ſit, quâ, quod immania elementa miſeris in ſolatium ſalvum eſſe voluerunt, crudelitas hominum eripit; Aut ſi rei veritatem attendamus JUS SUMMUM potius dicitur, quatenus nempe ſummam notat injuriam, quàm ut veram juris appellationem mereatur. Prout tamen generali nominis acceptione, qualiscunque ſuperioris juſſus & voluntas, ſive expreſſa, ſive tacita ad obſer-

ſervantiam aſtringens, Jus dicitur. hæc quoque naufragia diripiendi, ſeu, ut molliori verbo rem atrocem exprimam, occupandi conſuetudo, Jus vocari poterit, & ita dictum Jus nihil aliud eſt, quàm impunita quodlibet faciendi licentia, publicâ auctoritate legis aut conſuetudinis corroborata: qualia jura irrationabilia, irrationabiles conſuetudines dicuntur. *Rubr. art. 218. Conſtit. Crim. Car. V.* Von Mißbräuchen / und böſen unvernünfftigen Gewohnheiten / ſo an etlichen Orthen und Enden gehalten werden. Unde de hoc jure Bodinus *l. 1. de Republ. c. 10.* ſcribit; Jus quæris? Error Jus facit, At ſcelus eſt, quod erroris ſpecie prætenditur.

VI.

QVARUNDAM GENTIUM hoc verbo cauſa hujus juris efficiens indigitatur, quippe, quod Barbari Gentium quarundam mores induxerunt; dona maris, quæ ita appellerent, putantium, accolis invenientibus, aut illis, qui provinciæ ſummas tenerent, conceſſa. Unde & Anna Mammorantius Henrici II. Galliæ Regis Equitum Magiſter, Legato Cæſaris, naves ad littus appulſas repoſcenti, reſpondiſſe fertur. Ejecta Gentium jure ad Principes littoribus imperantes pertinere, teſte Bodino *de Rep. l. 1. c. ult. p. m. 267. & ſeq.* Quo quidem errore, in bonis primùm illis, quorum ex naufragiis appellentium dominus priſtinus ignoraretur, connivente quaſi ratione, *Jus* illud *Appulſus* natum, mox & in illorum bonis, qui amiſſa longiùs perſequerentur, à cupiditate, quæ rationem excœcare ſolet, educatum; denique tanto robore confirmatum fuit, ut in præſenti naufragii calamitate conſtitutis, cum bonis, ſimul ſpem recuperandi, quam reliquam maris impetus eſſe voluerat, eriperet, ipſamque reclamantem prorſus eliminaret rationem; ut prædâ ex alienâ miſeriâ eò dulciùs & liberiùs paſceret. Imo eò barbaricæ crudelitatis multi ſunt prolapſi, ut ipſos naufragium elapſos, in triumphum quaſi perpetuæ ſervitutis, perducerent, & barbaram hanc, quàm omnis ignoraret humanitatis ſenſus, inducerent *juris appulſus* conſuetudinem; de quâ ſic laudatus ſcribit Schottelius *d. tract. c. 20. n. 4.* Wie dann in den alten teutſchen Geſchichten exempla vorhanden / daß wegen Verunglückung des Schiffes / Mann und Weib / jung

und alt/ſo darauf geweſen/ leibeigen angenommen / und die Güter preiß gemacht. Item/das grauſame Strandt-Recht / iſt von den alten Schiff-fahrenden Teutſchen und Sachſen / auch bey andern Nationen in Europa zur Gewohnheit gebracht. Et *n. 5.* ubi barbarum hoc Jus, ſed antiquum dicit, quodque ita vivatur, ut qui portus habent, eam crudelitatem, tùm in cives, tùm in peregrinos exequantur. Et Regner. Sixtin. talia naufragiorum compendia, à nonnullis Principibus inter Regalia fuiſſe numerata, tradit *l. 2. de Regal. c. 3. n. 91.*

VII,

Originem quidem Cyclades Inſulas inhabitantibus nonnulli tribuunt *arg. l. 9. ff. ad L. Rhod.* & Rhodiorum legibus illud Jus cautum fuiſſe, Seldenus auctor eſt *in mar, clauſ. l. 1. c. 24. & 25.* Alii Græciæ populis, de quorum quidem conſuetudine agit Lindenbroch. *gloſſ. LL. antiq. voc. Naufragium.* Sanè ſi non & Chriſtiani Principes, contra omnem pietatem, & tot publicarum ſanctionum deteſtationes, barbarum hoc Jus exercuiſſe, exemplis conſtaret pluſrimis, vix credibile eſſe dicerem, Rhodiorum tàm celebria, tàmque multis commendata populis, Romanisque Principibus probata jura, tantò iniquitatis nævô adſperſa & commaculata fuiſſe, ut naufragorum bona fiſco conceſſerint. Nec illuc referri poſſunt Eudæmonis querelæ *in d. l. 9.* aut quod parùm Antonini juvatus fuerit reſcripto, quippe dum Lege Rhodia cauſas querelæ dijudicari voluit Antoninus, haud obſcurè, auxilium ex iſtâ lege habere potuiſſe Eudæmonem, ſignificatur, nec tales naufragiorum confiſcationes iſtis admiſſas fuiſſe legibus. Et ſi fortè non omnimodò lex Rhodia naufragiis proſpexiſſet, ſuas Imperator jungi voluit leges, hanc in rem latas. Ideò *Lege* inquiens *id Rhodia dijudicetur*, addit: *quatenus nulla noſtrarum legum adverſatur.* Nam & ipſe & ejus pater, jam ante reſcripſerant. Unicuique licere impunè naufragium ſuum colligere, teſte Ulpiano *in l. ult. ff. de Incend. ruin.* Et veroſimile eſt, & manuſcriptis Codicibus comprobatum *legem 1. C. de naufrag.* quâ nullum Jus ex alienâ calamitate fiſco permittitur, non Conſtantini, ſed Antonini eſſe, conſentiente veteris juris Analogiâ, ſecundum quam, nec quæ propter tempeſtatem ejecta ſunt, fiſco cedunt *l. 43. §. pen. ff. de Furt.* & ſubverſâ navi merces, per urinatores extractas, dominorum manere, teſtatur Calliſtratus *l. 4. §. 1. de Leg.*

*Rhod.*

*Rhod.* qui etiam floruit tempore Antonini. Nec ullo, quod ſciam, loco juris Romani, naufragium vel inter modos amittendi dominium, vel fiſco quærendi, refertur.

VIII.

Ex quo apparet, quàm invalida ſit illorum ſententia, qui tùm Rhodio, tùm Romano jure naufragorum bona fiſco ceſſiſſe, idque Antoninum hic in *d. l. 9. de L. Rhod.* reſpondiſſe, & aliud demum per Conſtantinum *d. l. 1. C. de Naufr.* conſtitutum fuiſſe, aſſerunt: Et quamvis illorum ſententiam juvare videatur Juvenalis *Satyr. 4. n. 54. 55.*

Quicquid conſpicuum, pulchrumque eſt æquore toto,
Res fiſci eſt, ubicunque natat.

Non tamen publicè pro jure invaluiſſe, & ſervatam fuiſſe, in laudatiſſimo, & morum obſervantiſſimo populo Romano, tàm ſceleſtam conſuetudinem iſti verſiculi probare poſſunt, ſed uti dictus Juvenalis in ſuis Satyris ſcelera, & corruptiſſimos mores ſui temporis perſtrinxit, ita & illud, quod ſub ſpecie juris fiſcalis è naufragiis, qui littoribus & portibus fluminibusque adhabitabant, aut eorum gerebant curam, publicani item ſimilesque, quærebant compendium, depinxit. Ex quo non ſequitur, *Jus Appulſus* inter Romanos viguiſſe, ſic namque omnia, quæ Juvenalis Satyricè corripuit vitia, jure publicè comprobatæ conſuetudinis, frequentata fuiſſent, quod à ſanctimoniâ jurium Romanorum alienum.

IX.

Quid tamen ſæpè factum fuerit, & quo multos fœda compendii traxerit cupiditas, quæ leges ſæpè vicit, & multas egregias res labefactavit, teſte Leone *in Nov. 57.* variæ iſti malo oppoſitæ leges & conſtitutiones Romani Imperii, ſecundum illud Macrobii, *Ex malis moribus bonæ leges procreantur*, ſatis teſtantur. *l. 1. C. de Naufrag. l. 4. §. 1. de L. Rhod. l. 43. §. 11. ff. de Furt. Auth Navigia C. de Furt.* Nec ſimpliciter inficior, iſtis Romanorum Principibus, quibus fiſci augendi, & luxuriæ ſuæ opes quærendi, maxima cura erat, quibus & lucri ex re qualibet bonus odor fuit, barbarum illud naufragiorum potuiſſe placere compendium, cum & atrociora quælibet iis non diſplicuerunt.

X. Co-

X.

Gothis quidem & Longobardis origo dicti naufragiorum compendii tribui nequit, illos tamen longis temporibus, littorum quaſi jure naufragia occupaſſe, teſtatur Cryphiand. in *tr. de Inſul.* ap. Fritſch. *c. 31. n. 108. & ſeq. pag. m. 889.* & ſimile de Belgis ſcribit Vinnius *in Comment. ad §. ult. Inſtit. de R. D.* De rebus, inquiens, in tempeſtate ejectis, aut naufragio perditis, inquè littore inventis, aut extractis è mari, idem in hàc regione antiquitùs Jus fuit, quod nunc Principum ferè omnium, maris accolarum commune eſt, fiſco ſtatim ut vindicarentur, adeòque ipſa etiam fragmenta & tabulas quaſſatarum ſcopulisque illiſarum navium.

# CAP. III.

## DE OBJECTO MATERIALI JURIS APPULSUS.

XI.

BONA NAUFRAGORUM, Hiſce verbis objectum noſtri ſic dicti juris appulſus exprimitur. Nempè ſunt bona, non exonerata, aut expoſita, à feliciter navigantibus. Quamvis autem ſatiùs eſſet, felicem bonis ſuis aut lucris privare, quàm infelicem & miſerum ultimis bonorum è naufragio reliquiis ſpoliare, tamen illud jure gentium ſemper injuſtum fuit habitum, hoc more ex turpiſſimâ cupiditate pro jure fuit receptum. Et ſanè ſi omnis actio moralis, ſuam & bonitatem & malitiam præcipuam ac primam ab objecto deſumit, docentibus moraliſtis, quàm nullam bonitatem, quàm perfectiſſimam verò malitiam, & ſceleſtem turpitudinem, hujus juris actus, ex objecto ſuo habeant, in aprico eſt. Naufragis enim, cum nullo alio modo aut medio, niſi per littora cujusque maris, ſalva eſſe poſſint, ea quæ triſtiſſimus eripuit & diſperſit caſus. Jis hanc ſuum ſervandi aut recipiendi negare viam, eſt miſerum ideò opprimere, quod miſer eſſe cœpit; pauperi ideò eleemoſynam eripere, quia pauper eſſe cœpit: quia omnia fortuna ademit, ei, qui in periculo eſt conſtitutus, viam unicam emergendi, ſuumque ſervandi præcludere, quia non datur evadendi via

via alia. Et hæc exerciti hujus juris appulſus turpitudo, ex objecto eſt, quoniam circa illa bona verſatur, eaque eripit, quæ 1. triſtiſſimus caſus naufragii. 2. miſerrima conditio & depauperatio naufragorum. 3. natura ipſius littoris, in quod appulſa ſunt naufragis ſalva eſſe voluit, & quæ 4. Sana, & barbaris etiam innata ratio, ſalva eſſe jubet, de quibus poſt.

XII.

Non autem tantùm circa illa occupatur bona naufragorum, quæ alibi contingente naufragio, fluctibus per maria ſunt appulſa ſive adjecta, vel naufragii effugiendi cauſâ ejecta, in quibus ſi dominus ignoretur, occupatio admitti jure appulſus poterat, ſed maximè circa illa, quæ facto in littore naufragio, ipſis periculum evadentibus dominis ſtatim negantur, & jure quaſi littorum occupantur. Imo eo hominum quibusdam in locis inhumana proceſſit crudelitas, ut & ipſos naufragium facientes ceperint homines, & in ſervitutem redegerint, de quo jam th. VI. dixi: Eamque in rem vulgatum proſtat dicterium. Der Schiffer kan Leib und Gut verfahren/ wann Er Schiffbruch leidet. De quo vide Schottel. *dict. tract. de ſing. antiq. jur. c. 20. n. 2. p. m. 389.* quo & verba pertinent *art. 218. Conſt. Crim. Car. V. verſ.* desgleichen *ibi:* Daß Er alsdann der Obrigkeit deſſen Orts/ mit Schiff/ Leib und Gütern verfallen ſeyn ſol. Et exemplo eſt, Mater & avia Friderici Comitis Stadenſis. vide Knich. *de Saxon. non prov. jur. c. 5. p. m. 254. n. 140.* add. Gryphiandr. *de Inſ. ap. Fritſch. p. m. 889. n. 111.* Kurick. *de jur. marit. Hanſeat. p. m. 206. pr.* & Schottel. *d. c. p. m. 391.*

XIII.

LITTORI CUJUSQVE, Littora quidem maris Juris Gentium ſunt, & naturali jure, ſicut aer, aqua profluens, & ipſum mare, communia omnium hominum, undè nemo ad littus maris accedere, naves appellere, onus in his reponere, & quovis modo iis uti prohibetur *§. 1. & 5. Inſt. l. 2. §. 1. l. 4. l. 5. ff. de Rer. Diviſ.* nec uſus ille ullo facto quamvis aliàs licito alteri eripi, aut impediri poteſt. *l. 3. §. 1. & l. 4. ff. Ne quid in loc. publ.* Cum tamen quoad imperium cujusque populi ſint littora, *l. 3. ff. Ne quid in loc. publ.* hunc ſibi fructum littorum & imperii in littora finxerunt, ut quæ appellerent naufragia, ſua eſſe dicerent, jure littorum, vel



im-

imperii: illudque *Jus* ex cauſâ dixerunt *appulſus*, cujus inde ratio introductionis & juſtitiæ, de quâ tamen ſingulari capite exponam, apparet. Unde quatenus alicujus ſe littora extendunt, eatenus diſperſa colligendi naufragia Jus habebit.

XIV.

APPULSA Non enim omnia naufragorum bona jure appulſus ſtatim occupantur, ſed ea tantùm, quæ ad littus adjecta & appulſa ſunt, inde namque *Jus Appulſus* dicitur; eoque ſolo fundamento Jus illud exercetur, quod res ad meum vel tuum littus appellentes, ideo, quia huc vel illuc appellunt, vel ad me, vel ad te, vel huc vel illuc pertineant. Cætera ergo in medio maris natantia *Jus Appulſus* non comprehendit, namque hujus juris ratio, quæ in appulſu & adhærentiâ ad littora conſiſtit, in iis deficit, unde eas, ſi naufragus expiſcetur, & integro alio excipiat navigio, ſibi ſervabit, ſuumque recuperabit, cum quæ ad littus ſunt adjecta, eique adhærent, ejus recuperationem barbaro iſto jure evaſerint.

XV.

Eo tamen hominum creviſſe malitiam, ut & in medio natantia mari appulſus jure fiſco tribueret, ex illo Juvenalis verſu, quem *theſ. VIII* adduxi, multi putant. Sed liberiori verbo, & ab adjectis ac littori cohærentibus deſumpto, ad quævis mari ſupernatantia extenſo, pravum potiùs perſtrinxiſſe hominum morem, quàm quid jure appulſus licitè occuparetur, expoſuiſſe, vero mihi convenientius videtur, cum terrarum quidem, non maris ſibi tribuerint Principes dominium. *l. 9. de L. Rhod.*

XVI.

ET ADHÆRENTIA Nec enim ſolùm ea, quæ ita appulſa ſunt, ut ſupra ſive in littore jaceant & quieſcant, ſed & ea, quæ in fundo primo maris, quo littus & terra per declivum in fundum abit, & quod primi affluentes tranſeunt fluctus, hærent, aut mutuo contactu, ex profundo etiam maris exſurgenti littori adhærent, illudque per motum ſaltim fluctuum crebro contingunt, nec recedunt prorſus. Unde & Germanis Grundruhr / vel Grundruhr-Recht dicitur, weilen gnug iſt / daß es den Grund in Abweichung der Wellen / oder ſonſten das Ufer berühret. Huic conſequens eſt, ſi fluctibus & tempeſtate iterùm à littore in altum maris abripian-

ripiantur, naufragos rurſus ſuo jure ea ex alto maris excipere, & occupare poſſe, nec jure appulſus ad fiſcum pertinere, cum Principum quaſi effugerint cuſtodiam, nec littorum & appulſus jure ampliùs contineantur. *arg. l. 3. §. 2. ff. de A. R. D.* nam & ſi unquam odioſa reſtringenda ſunt, hoc quoque appulſus Jus, objecti ſui arctiori determinatione, reſtringendum erit. *c. Odia. de R. J. in. 6.*

## Cap. IV.
## DE OBJECTO FORMALI JURIS APPULSUS.
### A FINE DESUMPTO.
### XVII.

OCCUPANDI ET HABENDI Hæ voces objectum formale Juris Appulſus notant. Eatenus namque circa naufragia Jus Appulſus verſatur, quatenus ea occupandi, & dominii jure habendi, civilem largitur facultatem, iis, quorum ſunt littora, quibus ſunt appulſa. Non ergo alii occupare aut habere licet naufragia, niſi ei, cujus ratione imperii ſunt littora. Unde apparet, hanc, quæ ex Jure Appulſus eſt, occupationem, ab aliâ, quæ jure naturæ, cuique ratione rerum, quæ nullius ſunt *§. 12. J. d. R. D. l. 3. pr. ff. d. A. R. D.* & in littore maris etiam inveniuntur. *§. 18. J. d. R. D. l. 1. §. 1. de Acq. poſſ.* conceditur, tripliciter differre, Nempe 1. *Subjecto*: Naturalis namque occupatio, modus eſt jure Gentium acquirendi, omnibus omnino hominibus conceſſa. *dd. ll.* Hæc ex jure Appulſus occupatio, ſolis iis competit, quorum ratione imperii ſunt littora 2. *Objecto*: Occupatio naturalis omnes omninò res, quæ ſunt nullius, acquirit *dd. ll. & l. 7. §. 3. de A. R. D.* Occupatio vero ex jure appulſus ſola adjecta naufragia tribuit. 3. *Cauſa*: Naturalis occupatio, ex naturali ratione, omnibus innatâ, originem ducit, *d. §. 12. & l. 3. pr. de A.R.D.* Altera quam Jus Appulſus tribuit, contra naturalem rationem, ſolis moribus eſt inducta, de quâ non immeritò accineres illud Oratoris Ilionei, apud Virgilium *lib. 1. divini operis.*

*Quod genus hoc hominum, quemve hæc tàm barbara morem*
*Permittit patria? Hoſpitio prohibemur arena?*
*Bella cient, primaque vetant conſiſtere terra.*

 XVIII.

XVIII.

Cæterùm cum occupationis vox, notante Vallâ, propriè ſignificet id, quod in commune, ſive in medium poſitum erat, ante alios capere, ejus etiam acceptionem latam eſſe apparet. Unde & in jure noſtro, is quoque, qui prior litem conteſtatur, eam occupare dicitur *l. 32. ff. de Procurat. l. 14. ff. de Noxal. act. l. 10. ff. de Re Jud. l. 9. ff. de V. O.* & occupando poſſeſſionem apprehendimus rei. *l. 11. C. Unde vi.* Dominium acquirimus, *d. §. 12. Inſt. de R. D. & d. l. 3. de A. R. D.* fiſcus quoque bona, in quæ manum injicit, quæque, ut ſibi quæſita, vel obligata, apprehendit, occupare dicitur, *l. 2. ff. de Requir. vel abſent. l. 1. C. de Donat. int. vir. & ux.* Atque hoc modo potiſſimùm vox *occupandi* in definitione Juris Appulſus eſt accipienda. Nec enim occupando tàm acquirit, quàm appulſus jure ſibi obligata poſſidere incipit. *arg. l. 3. §. 1. & §. 3. ff. de Acq. poſſ.* Quamvis alii nullius appulſa manere, ſolam verò illa occupandi & ſua faciendi poteſtatem, ex jure appulſus ſoli Principi, & terrarum domino competere opinentur. Secundum quorum ſententiam tamen appulſa, etiam ante occupationem, quâ dominium, ut aliarum rerum, quæ nullius ſunt, acquiritur, obligata ſaltem fiſco dici poſſunt. Finis ergo hujus juris eſt acquiſitio, & ut fiſcus Principis augeatur, cum hujus ſit favorabilis causâ in multis juris articulis.

# CAP. V.

## DE CAUSA INSTRUMENTALI JURIS APPULSUS, EJUSVE SUBJECTO.

XIX.

CONSVETUDINE dicitur Jus Appulſus INDUCTUM. Quia publicâ conſtitutione ab ullo ſancitum fuiſſe populo, nullibi proditum deprehendimus, quamvis ſint, qui Rhodienſium legibus hoc Jus cautum fuiſſe velint, atque ideo, ne illi, quorum jacturâ reliquorum res ſervatæ fuiſſent, ſoli damna ſuarum rerum, vel ex ſubmerſione, vel ſi ad littora appellerent, ex occupatione accolarum aut Principum lugerent, contributionem reliquis, qui illæſi cum rebus evaſiſſent, impoſuiſſe. *t. t. ff. d. L. Rhod. de Jact.* Verùm conjecturis niti opinionem minus probabilem, nec ex *l. 9. ff. d. t.* juvari *theſ. 7.* ſuperiùs oſtendi. Sane ſi quid tale ſanctione Rhodienſium aut Cyclades Inſulas inhabitantium conſtitutum expreſsè fuiſſet, quo nau-

fragia

fragia non niſi populo, cujus eſſent littora, occupare & habere liceret, Jus illud civile Rhodienſium, aut cujus alterius populi, non conſuetudo gentium fuiſſet. *arg. §. 1. & 2. J. de Jur. Nat. Gent. & Civ.* Inde autem per plures gentes ſerpens & moribus receptum, non incommode Jus, quarundam gentium conſuetudine inductum, dici poteſt; Cum aliàs Jus Gentium abſolute dictum, ratione magis naturali inter omnes homines, tùm communis utilitatis adjuvandæ causâ, tùm communis neceſſitatis ſublevandæ gratiâ, ſit conſtitutum *d. §. 1. & §. 2. l. 1. §. 4. ff. de Juſt. & Jur.* quàm ut conſuetudine inter quasdam Gentes inductum dici poſſit, quippe conſuetudo juris civilis, non gentium naturam imitatur. *arg. l. 31. §. 2. l. 35. ff. d. LL.*

XX.

Unde etiam Jus Appulſus quarundam gentium Jus dixi, reſpectu ſaltim ſubjecti ſui, quòd in illo appulſus jure pariter ac in omni jure gentium, ſunt plures gentes, eodem jure utentes, ſive ex ratione naturali utantur, ut in vero gentium jure, ſive conſuetudine aliquod Jus communiter receperint aut induxerint; Quomodo noſtrum Jus civile, quatenus à Germanis, Italis, Gallis, Hiſpanis, Anglis, Danis, Svecis, Batavis, aliisve gentibus communi receptum eſt conſuetudine, communiter doceri conſvevit, gentium Jus dici poteſt. Quomodo etiam Jus Appulſus, dum conſuetudine inter plures gentes invaluit, gentium dictum fuit. unde etiam conſuetudinis mentio in definitione juris appulſus facienda fuit, ut & medium conſtituendi hujus juris, & ſimul ſubjectum ejus, unde nomen habet, apertiùs cognoſceretur.

## CAP. VI.

## DE INJUSTITIA ET INIQVITATE JURIS APPULSUS.

XXI.

PLUS QUAM BARBARA dicitur conſvetudo naufragia occupandi, & naufragis eripiendi, quia ratio juſtitiæ aut æquitatis nulla huic ineſt conſuetudini, quippe quæ omni juri directò contrariatur, neminemque in conſcientiâ tranquillum reddere poteſt. Petr.

 Rebuff.

Rebuff. *in præf. ad L. Regiæ Gloſſ. 5. n. 47.* Jure namque naturali, quod recto rationis dictamine conſtat, ob cognationem, quam ipſa inter homines natura conſtituit, hominem homini inſidiari, uti hâc ſit conſuetudine, nefas eſt. *l. 3. ff. de Juſt. & Jur.* Natura virtutum homini implantavit ſemina, ad eas naſci hominem & fieri voluit. Ariſt. *l. 2. Eth. c. 1.* Omnes verò virtutes uno quaſi impetu & impedit & ſubvertit, naufragia rapiendi & occupandi conſuetudo. *Fortitudinis* ſane & *temperantiæ* obſcuratur gloria, dum fœda lucri cupido homini ejusve rationi dominatur. *Liberalitatis* & *magnificentiæ* ſplendor, non obſcuratur ſolùm, ſed prorſus extinguitur; adeo namque liberalitate non ſuccurritur egeno, ut paupertatis ultimæ etiam eripiantur reliquiæ. *Magnanimitatis* & *modeſtiæ* decus, non ultimis dedecoratur partibus. Quis namque Princeps, quis populus dignos rectè tueri poterit honores, gloriamque ſocietatis gentium ſervare, qui honeſtam gentium deſerens vivendi rationem, ad turpem miſeros diripiendi morèm recedit? *Manſvetudinis* quoque & magis *miſericordiæ* humanæ omnes omninò evelluntur radices, ut nec ſenſus humanitatis, nec imago aliqua rationis remanſiſſe videri poſſit in iis, qui appulſus jura dicto modo exercent. Armatur namq; in eos ira manusq;, qui omnem poterant tranquillare iracundiam, quorumq; & miſericordiâ dignus erat ſtatus, & miſeria ipſos ètiam urſos & leones moveret? Mare ſanè rapidum & immania ſæpè movet elementa. *Juſtitiæ* tandem & *æquitatis naturalis* adeo nulla in hoc jure habetur ratio, ut centrum aut concurſus omnis injuſtitiæ & iniquitatis, jure meritove dici queat. Nec enim hic jus cuique ſuum tribuitur, ſed eripitur: Non fertur hic auxilium ei, cui debebatur, ſed quod debebatur, adimitur: Non liberantur onere, qui liber eſſe debebat, ſed ei imponitur, quod ferre non poteſt: Non affligitur, qui promeritus quid fuerat, ſed qui nihil admiſit, pœnam ſuſtinet: Et innocentia, quæ dejecta ſublevari debebat, magis ſupprimitur. Denique ex alienâ miſeriâ fœda lucrandi cupido pietatem, juſtitiam, æquitatem, omnemque humanitatis rationem, in triumphum abducit.

XXII.

Unde rectè Caſſiodorus *lib. 4. var. 7. Crudelitatis* inquit, *genus eſt ultra naufragium velle deſævire, & illos ad diſpendia cogere, quibus inopem vitam immania elementa dediſſe probantur.* Et graviter in præcipitem illam publicationem rerum ad littus ejectarum *lib. 1. de Republ.*

*c. 10.*

c. 10. invehitur Bodinus. *Barbarum id quidem*, inquit, *& antiquis inuſitatum, ut cujus opes ac fortunæ naufragio miſerè perierint, & quem noſtris opibus ſublevare debebamus, ejus reliquias, quas ad littus ejectas bonâ fide reſtitui oportebat, turpe diripi patiamur. Sic tamen vivitur, ut qui portus habent, eam crudelitatem tùm in cives, tùm in peregrinos exequantur. Jus quæris? Error jus facit. At ſi non peccatur errore ſed ſcientia, ſcelus eſt, quod erroris ſpecie prætenditur.*

XXIII.

Quàm vera quoque Gentium jura à barbaro iſto abhorreant acquirendi more, ipſum quod proſternitur juris gentium fundamentum, ſufficienter comprobat. Jus enim gentium communis hominum uſus, communesque humanarum ſocietatum neceſſitates, ſecundum rationem, introduxerunt; peſſimum verò huncce morem, non uſus, non neceſſitas, ſed nefanda induxit compendii & lucri cupido, reclamante ratione, & omni humanitatis repugnante ſenſu. Unde laudabilis vox Grotii eſt *l. 2. c. 7. n. 1. d. J. B. & P. Lex*, inquiens, *quæ bona naufragorum fiſco addicit, injuſta eſt. Nullâ enim causâ præcedente probabili, dominium alicui ſuum auferre, mera injuria eſt.* Et, ex hominis incommodo ſuum augere commodum, contra naturam eſſe Tullius ait *3. de Offic.*

XXIV.

Civilia Romanorum ſi audiamus jura, quàm hæc turpiſſimum & inhumanum illum lucrandi morem ſemper profligârunt! Antonini namque, ejusve patris legibus, unicuique impune naufragium ſuum colligere licuiſſe, teſtis eſt Ulpianus *in l. ult. ff. de Incend. ruin. naufr.* Et Conſtantini ſeu potius Antonini in hæc verba extat conſtitutio: *Si quando naufragio navis expulſa fuerit ad littus, vel ſi quando aliquam terram attigerit, ad dominos pertineat, fiſcus meus ſeſe non interponat. Quod enim jus habet fiſcus in alienâ calamitate, ut de re tam luctuosâ compendium ſectetur? l. 1. C. d. Naufrag.* Et conſonat veteris juris analogia, quâ nec ea, quæ propter tempeſtatem ejecta ſunt, fiſco cedunt. *l. 43. §. pen. ff. de Furt.* & ſubmerſa navi merces per urinatores extractas dominorum manere, teſtatur Calliſtratus *l. 4. §. 1. ff. h. t.*

XXV.

Extant Romano Germanici Imperii noſtri conſtitutiones, altera à Friderico II. edita, in *auth. Navigia. C. de Furt.* altera Imperatore

tore Carolo V. promulgata in *Conſt. Crim. art. 218.* quo omnes irrationabiles conſuetudines, & inter illas quoque hæc de Appulſus Jure perpetuò improbantur. Deßgleichen an vielen Enden der Mißbrauch/ſo ein Schiffmann mit ſeinem Schiff verfährt/ Schiff-brüchig würde / daß er alsdann der Obrigkeit deſſen Orths / mit Schiff / Leib / und Güter verfallen ſeyn ſoll &c. Die und dergleichen Gewonheiten wollen wir/ daß eine iede Obrigkeit abſchaffen / und daran ſeyn ſoll/ damit ſie hinfürder nicht geübt / gebraucht / oder gehalten werden. Als wir dann aus Käyſerlicher Macht dieſelbe hiermit auf heben/damit vernichtigen/und abthun/und hinfürder nicht eingeführet werden ſollen. Idem habetur de Jure Saxoniæ *in text. addit. & gloſſ. ad art. 29. lib. 2.* Landrecht.

XXVI.

Daniæ Regni conſtitutio ſimilis eſt in *lib. 3. Jur. Dan. c. 63. Si naufragium paſſi in terram vivi evadant, à bonis eorum omnes ac ſinguli, ſive ſint ipſi Præfecti, ſive alii abſtinebunt: quamdiu ipſi naufragi, aut propriâ induſtriâ, aut per alios conductos, voracitati maris bona eripere valeant. Nec ipſe Præfectus, aut inferior Magiſtratus audebit prohibere, aut impedire eos, ne conducant omnes, qui operam ſuam, in ſervandis bonis, locare velint. Sin verò per veraces teſtes probetur, Præfectum vel ipſum, aut per miniſtros quædam iis ſurripuiſſe, antequam naufragi deſperatâ liberatione bona relinquant, aut occupanti concedant, aut auxilium conductorum adjutorum inhibuiſſe: Is Præfecturâ deturbatus, omnia ſurrepta reſtituat; ſubjunctâ aliarum pœnarum determinatione, privatas publicasque perſonas hujus injuriæ participes cobibentium.*

XXVII.

Belgarum quoque noviſſimis conſtitutionibus bona naufragorum fiſco non cedunt, niſi ea intra annum & ſex ſeptimanas Domini vindicare neglexerint. *Conſt. Caroli Burg. 1. Jan. 1469. Privileg. Mariæ Ducis Burg. 14. Mart. 1476. Placit. 10. Mart. 1522. & 13. Sept. 1549.* quod ſæpè renovatum eſt, & quidem *Anno 1620. 25. Aprilis* & à Curia Hollandiæ *ult. Octobr. 1626.* Quemadmodum etiam jure civili ſancitum videmus, quod navicularius naufragium debeat intra annum probare, *l. 2. C. de Naufr.* quod quæſtio de naufragio debeat levato velo terminari. *l. 5. eod.* vid. Perez. *n. 29. & ſeqq. C. de Naufrag.* Cyp. *notit. Jur. Belg. lib. 10.* Vinn. *§. ult. Inſt. de Rer. Div. n. 4.*

XXVIII.

XXVIII.

Juri quoque Canonico, barbarum illum adverſari morem, ex *c. 3. X. de Raptor.* videri eſt, ubi Romani Pontifices ita eundem damnarunt, ut nec conſuetudine firmari, nec nomen rationabilis moris habere ſiverint, graviſſimâ excommunicationis pœnâ transgreſſoribus indictâ.

XXIX.

Divino denique directò obviare juri, ex illis apparet præceptis, quæ proximo amorem, miſeris auxilium, triſtibus ſolatium cuique ſuum præſtari, & quod ſibi quisque fieri voluerit, id facere alii, ſeriò & ſub graviſſimâ, tum temporalium, tùm æternarum pœnarum comminatione, omnibus omninò hominibus imponunt.

# Cap. VII.

## REFUTATIO EORUM, QUÆ PRO JUSTITIA JURIS APPULSUS AFFERRI SOLENT.

XXX.

Cum ergò adeò divinis pariter ac humanis legibus, & omni omninò juri juſtitiæque, barbarum illud appulſus jus repugnet, quid de illorum temerario ſentiendum ſit auſu, patet, qui eo impietatis proceſſerunt, ut tam maledictam morum corruptelam, non admittere ſolum, ſed & defendere ſeriò tentarunt? Lubet tamen paucis illorum luſtrare umbras, quibus rationum inſtar utuntur, & divinam pariter ac humanam obumbrare veritatem, nec non, Deo ac conſcientiæ oblatrando, negotium faceſſere impiè conantur.

XXXI.

Primum, quod prætendunt, hoc eſt. Quod Principes, Imperii jure, littora teneant, eaque & tuendi & defendendi curam gerant, navigantibusque ſecuritatem præſtent, adeoque æquum ſit, ut inde etiam aliquod lucrum percipiant, vid. Knich. *c. 5. n. 138. de Saxon. non prov. jur.* O miſerandam rationem! *Principes jure imperii littora tenent, ergo licitè, contra omnia jura, naufragorum bona diripere poſſunt!*

C Jure

Jure Dominii quisque ſuos tenet fundos, non tamen inde, ſi quid alieni, ex caſu ruinæ, aut incendii, aut tempeſtatis, injectum fuerit, id diripere & occupare poteſt. Conſequentia ergo ab angulo & baculo ad pluviam procedit. Nec cura tanta eſt littorum, ut miſeris inſultandi jus inde naſcatur, imò ideò curam gerunt, ideo navigantibus ſecuritatem præſtant, ideò Principes ſunt, ut calamitoſis potiſſimùm & preſſis ſuccurrant ſubditis: ut infeliciter navigantibus, ut naufragis, quibus maximè littorum uſus eſt neceſſarius, ſecuritatem præſtent, eorumque naufragia littoribus recepta, ſuo defendant imperio, opemque, quam nemo præſtare poteſt majorem, præſtent maximam. Quid enim juris in alienam calamitatem deſæviendi, & ex re tam luctuosâ compendium faciendi habet fiſcus? *l. 1. C. de Naufr.*

XXXII.

Secundum, quo utuntur, fundamentum, hoc eſt. Eſſe nempe hæc talia naufragorum bona ἀδέσποτα, dominum non habentia, adeoque Principibus meritò concedenda. Sed negatur fundamentum, quod ſcilicet hæc bona ſint ἀδέσποτα. Quamvis enim naufragus vitam ſervare in naufragio contentus fuerit, non tamen ſequitur, *quia rerum curam habere non potuit, erga earum dominium amiſit.* Nec ideo, ſi ei bona ſervata fuerint, hæc ei eripere fas erit. Idem ſanè de incendii caſu contingere poteſt, ut flammas evadens, de omnibus ſuis deſperet bonis, & vitam ſervare contentus ſit; quis autem ideò dominium rerum amiſſum eſſe diceret, aut jus tribueret Principi, erepta & liberata ex incendio, occupandi & calamitoſo eripiendi? Non ergo, cum quæritur, an quis animum domini depoſuerit, quid in ſpe aut deſperatione de rebus ſuis retinendis, ſed quid in voto & animo retinendi fuerit, attendi debet. Nam & qui res ſuas furto amiſit, ſpem recuperandi dimiſit, non tamen ideò furtivæ res Principi aut acquirenti cedunt *Conſt. Cr. art. 218.* quia votum & animum habendi non depoſuit Dominus facit *l. 11 ff. de R. J.* ubi ſine facto noſtro rem noſtram non amittimus. Unde Pomponius, quem Ulpianus refert, & ſequitur *in l. 44. verſ. idem ait ff. de A. R. D.* generaliter aſſerit, naufragio amiſſa non ſtatim noſtra eſſe deſinere: denique quadruplo teneri eum, qui rapuit.

XXXIII.

De Jactis quidem, & poſtmodum in littus ejectis, ſive appulſis,

ſis,ex politius occupandi Jus eſſe, alii putant; quia verè præcedat animus ejusmodi res non habendi, ex facto apparens, nempe ex ipſo jactu. Unde has res pro derelicto haberi, & populo vel Principi jure littorum cedere, contra conſcientiæ ſtimulum affirmant, & rem declarant inde, quod dejicientes. 1. Sciant recuperationem non niſi difficillimam eſſe, vel de eâ planè dubitari poſſe. 2. Quod easdem res, quas projiciunt, recuperatione non habeant dignas, cum eæ projici ſoleant, quæ maximi ponderis, & minimi ſunt pretii. 3. Quod animi accedat judicium, deliberatum conſilium, & factum projectionis proprium domini. 4. Quod earum rerum jactu vitam redemerit, & carere iisdem maluerit. Verùm in ſpeciem omnia dicuntur, & veritatem, quam obſuſcant, non habent. Cum enim projectionis mixta ſit actio, ſpontanea partim, partim invita, & ſpontanea quidem, quatenus in ſalutem tendit Domini, qui vitam eatenus ſervare potuit, invita verò quoad dominii amiſſionem, & quatenus in damnum vergit; apertò conſtat, ejecta, quatenus ſervari & retineri, aut recuperari potuerunt, naturaliter dominum, animum dominii non abjeciſſe, ſed quicquid egit, ratione amiſſionis rerum ſuarum, invitè egiſſe, nec ideo ejectionem in damnum & amiſſionem dominii, ullo jure imputari poſſe aut debere. Nec enim patiuntur jura, ut actus ultra intentionem agentium operentur, aut contra intentionem, in præjudicium agentium accipiantur. Nam nec vitæ conſervandæ intuitu, ita ſimpliciter ejiciuntur res, ut prorſus habere dominus aut recuperare nolit, ſed ut in navi ſaltim cum periculo vitæ retinere nolit, & ejicere potiùs, âc de eis ſolis, quam ſimul de vitâ periclitari malit, cum ſpes adhuc ſit, ut ſupernatando & alluendo, aut motu fluctuum è fundo iterum emergendo, ſerventur ejecta: quo caſu, res ſuas habendi & recipiendi animum, nemo naufragus deponit. Enimverò ſi quem ejicientem interrogaveris: Anne ita res ſuas ejiciat, ut quamvis has in littore invenire & recuperare poſſit, tamen habere nolit? Domitiana, ſine dubio reſpondebit, hæc quæſtio eſt. Ejicio, ne navim deprimant, & vitæ augeant periculum; non ejicio, quod habere, aut in littus ejectas recuperare nolim. Hinc ſi evadant periculum, qui jacturam fecerunt, non littora ſaltem, ſed & tranquillati maris faciem

anxiè circumſpicere ſolent, anne jactarum rerum aliquid emerſerit, aut ejectū in littus fuerit, quod recuperare queant; quam non tam anxiè haberent curam, ſi omnem habendi & recuperandi animum, ejiciendo depoſuiſſent.

XXXIV.

Hinc optimè Julianus in *l. 8. ff. d. L. Rhod.* *Qui*, ait, *levandæ navis gratia res aliquas projiciunt, non hanc mentem habent, ut eas pro derelicto habeant; quippe ſi invenerint, eas ablaturos, & ſi ſuſpicati fuerint, in quem locum ejectæ ſunt, requiſituros: ut perinde ſint, ac ſi quis onere preſſus, in viam rem abjecerit, mox cum aliis reverſurus, ut eandem auferret.* Et Gajus in *l. 9. §. ult. ff. d. A. R. D.* Cujus verbis Juſtiſſimus noſter Juſtinianus uſus, *res jactas pro derelictis occupari, ſine furti vitio non poſſe*, in *§. ult. J. de Rer. Div.* decidit. *Quæ in tempeſtate*, inquiens, *levandæ navis causâ ejiciuntur, dominorum permanent, quia palam eſt, eas res non eo animo ejici, quod quis eas habere nolit, ſed quo magis, cum ipſa navi, maris periculum effugiat*, & conſonat ſententia Pauli in *l. 2. §. f. ff. de L. Rhod.*

XXXV.

Et denique quamvis tum, in periculo vitæ conſtituti, animum prorſus non habuiſſent recuperandi ejecta, nulla tamen hæc eſſet ratio, cur illud, quod mare reddidit, quod littus recepit, non poſſint recuperare, qui amiſerunt; & iniquum prorſus eſt, eorum occupationem illi concedere, qui nullo jure ea habere aut occupare poteſt. Et quamvis jure aliquo habere poſſet occupans, naturali tamen ratione juſtiùs eſt, ut rem ſuam quisque amiſſam recuperet, quàm ut eam, qui nunquam habuit, acquirat, & amittenti recuperandi jus & poteſtas eripiatur. *arg. l. ult. & pen. ff. d. Publ. in rem act. & l. 31. §. 1. ff. depoſit.* Ubi Tryphoninus egregiè admodùm, in hæc verba ſcribit: *Et probo hanc eſſe juſtitiam, quæ ſuum cuique ita tribuit, ut non diſtrahatur ab ullius perſonæ juſtiore repetitione.*

XXXVI.

Hiſce non repugnat *l. 43. §. 11. ff. de Furt.* ubi cum quæreret Ulpianus: An, ſi jactum ex nave factum alius tulerit, furti teneatur quoad ejecta? diſtingui t: an derelinquentis animo ſit jactatum, an hôc, ut ſi ſalvum fuerit, haberet. Et addit Ulpianus, *plerumque derelinquentis animo jactum fieri, cum ſciat periturum.* Ex quo

quo conſequens eſt, ſi appellant ejusmodi res, jure littorum licitè poſſe occupari. Sed uti iſta verba *Cum ſciat periturum*, in diſputatione meâ, de L. Rhodiâ, cum Hahnio ad ejusmodi res transtuli, quæ vim aquæ ferre nequeunt, ut ſunt ſal, ſaccharum, alumen, charta & ſimilia, quæ liqueſcunt & diſſolvuntur humore; ita in eâ acceptione quidem ſubſiſtere, inque l. s diſtinctionem Ulpiani & hôc locô admittere poſſum. Quamvis nec abſurda ſit illorum ſententia, qui jactum in ſpontaneum & neceſſarium diſtinguunt, in illô, voluntario nempe, porro diſtinguendum cenſent: an derelinquentis animo jacta fuerint, nec ne; in neceſſario verò nunquam derelinquendi animum admittunt, ſecundum ea, quæ in præcedentibus ſunt dicta. Nam & navigantibus notum eſt, ſæpè contingere, ut, ſaltim ne vacua transmittantur, & magis oneris habendi, quàm lucri faciendi gratiâ, vilioribus quibuscunque rebus onerentur navigia: quô caſu, ut per tranquilliora maria, eo velociùs remis aut velis agantur, ſæpe commoditatis majoris, non neceſſitatis gratiâ ejiciuntur recepta onera: quæ ſi prorſus contempſerit dominus, derelinquendi animo jactaſſe, & occupantis fieri, dicendum eſt. Plerumque autem derelinquentis animus eô caſu adeſt, cum ſciant res perituras eſſe, & tamen nullâ cogente neceſſitate, ſed ſolâ meliore navigandi movente commoditate, projiciant. Talis ergo jactus, tanquam ſpontaneus meritò derelinquentis animo factus dicitur. Quod ſi tamen recuperandi ſpes in facili, nec res ſtatim peritura fuerit, derelinquentis ne tunc quidem animo jactus factus eſſe præſumitur, uti ex contrario ſenſu verborum in *d. l. 43. §. 11.* planum eſt.

XXXVII.

Non ergo contra jactantem, ſed pro eo militat Ulpianus, etiam extra neceſſitatem jacta, ſi non peritura fuerint, jactanti reſtituens, & occupandi jus impediens; cum tamen & hôc caſu derelinquentis animus, ex ſpontaneo jactu, non difficulter induci aut præſumi poſſit. In naufragii vero periculo, omnia amiſſa domini manere, ex Pomponiô Ulpianus hic noſter expreſsè aſſerit in *l. 44. d. Acq. R. D. verſ. Idem ait.* adeòque ne latum unguem à reliquorum JCtorum ſententiâ, quorum in præcedenti theſi 34. verba adduxi, recedit; ſed quem illi non tractaverunt, extra periculum facti jactus caſum, in *d. l. 43. §. 11. d. Furt.* diſtinctione decidit.

## XXXVIII.

Nec parum errant, qui ad Regalia illud ſic dictum Jus referunt. Nec enim Regalia Principis, in iis, quæ ratione & æquitate carent, ſundantur: & ſi evolvamus penitiùs naturam Regalium, eorumque diſtinctionem uſitatam, in Majora & Minora, neque Majoribus, neque Minoribus illud Jus annumerari poſſe deprehendemus; Non majoribus, quæ ſunt ipſa jura Majeſtatis, vel ſecundum Magnif. Dn. Struv. *Syntagm. Jur. Feud. c. 6. theſ. 13. n. 4.* vocantur illa jura, quæ gubernationem & ſtatum ipſum Reipublicæ concernunt, in eorum autem numero appulſus Jus non eſt, ut facile patet: Non minoribus, licet enim aliàs ſic definiantur, quod ſint commoda & emolumenta, quæ ex bonis publicis aut aliàs ratione Imperii aut territorii ab Imperatore aut Principibus percipiuntur. Dn. Struv. *d. l. n. 5.* lucra tamen licita tantùm comprehendunt, quæ fiſcus jure percipere poteſt. Conſtantinus autem Imperator, vel, ut alii volunt, Antoninus, negat fiſco eſſe jus ejusmodi lucrum, ex re tam luctuoſâ capiendi. *l. 1. C. d. Naufrag.* Nec ulla conſuetudo tale jus inducere poteſt. *N. 134. c. 1.*

## XXXIX.

Quod alii verò confugiant ad poteſtatem Principis, quâ poteſt lege decernere, quid inpoſterum ſervari velit vel nolit, & conſuetudinem, vim legis habentem, inducere, mirum eſt. Habet quidem Princeps legem ferendi poteſtatem, & ſubditi ſunt aſtricti legibus ejus vivere, & omnes, qui eo veniunt, in leges illas tacite conſentiunt. Sed illa poteſtas non eousque ſe extendit, ut & leges injuſtas ferre, aliorumque bona ſine juſtâ cauſâ fiſco addicere poſſit; ſed in officio boni Principis conceſſa illâ terminatur poteſtas: quæ ſi ad iniquarum legum ſanctiones procedat, rem illicitam licitam non facit, & ipſæ ſanctiones ex objecto ſuo illicito vitiantur. Unde Ludovicus Dunte, in caſibus conſcientiæ *tit.* **von der weltlichen Obrigkeit** *c. 19. n. 2. & ſeqq.* Quædam, inquit, leges poſitivæ ſtatuunt, talia bona ex naufragio, juſtè occupari, ſed conſcientiam non tranquillant; conſcientia enim non ſubjicitur foro humano, ſed Deo & naturæ. Injuſtitia eſt maximè ſæva & crudelis, ſpoliare ſpoliatos, & miſerorum augere miſeriam. Conf. *l. 15. ff. de condit. Inſtit.* & *dict. N. 134. c. 1.*

CAP.

# Cap. VIII.
## DE HODIERNA JURIS APPULSUS OBSERVANTIA.

XL.

ET NON NULLIBI RETENTUM. Difficulter admodum, naufragia invadendi abrogatum eſſe morem, nec ubique terrarum unô eodemque ſublatum fuisſe tempore, variæ variarum terrarum & regionum conſtitutiones & jura ei oppoſita probant, quæ à theſi 24. ad theſin usque 29. propoſui. Quod hodie multis adhuc locis dictum appulſus Jus obtineat, teſtatur Hahnius *ad Weſenb. tit. d. L. Rhod. n. 5.* Quamvis, inquiens, in Oſtfriſia & Holſatiâ receptum, ut ejus ſint res naufragorum, in cujus territorio appulſæ, eædemque ſimili conſuetudine Siciliæ, Angliæ, & Italiæ inter Regalia referantur &c. Vinnius *ad §. 5. I. d. R. D.* adhuc à Principibus ferè omnibus mari accolis, naufragorum bona occupari, & fiſco vindicari putat. Et Dn. Böckm. *ad d. t. d. L. Rhod.* præter nominata loca, & in Galliâ, Hiſpaniâ aliisve plurimis locis illam vigere conſuetudinem, multorum auctoritate inductus exiſtimat. Adde à Schottelio *tr. de ſing. antiq. jur. c. 20. n. 6. in fine* allegatos, & quæ habet Marquard. *de jur. Mercat. lib. 2. c. 4. num. 10.* Stypman. *de jur. Marit. & naufrag. p. 5. c. 5.* Quamvis non facilè credam ejusmodi teſtimoniis, quæ notam optimis inurunt principibus, quibus, quod impia ſæpè ſubditorum tentat avaritia & prætenſo more liberiùs peccat, tanquam conſciis & comprobantibus imputatur; cum & facta, & quæ obtenduntur jura ignorent, nec unquam probent. Quemadmodum de Hiſpaniâ, Angliâ atq; Siciliâ contrarium teſtatur Kuricke *de jure marit. Hanſeat. p. m. 215. & ſeqq.* Et in Gallia ea ſaltem bona, quæ tanquam *ἀδέσποτα* oberrant, & incertum habent dominum, Provinciarum Dominos occupare & ſibi vindicare notat Guil. Benedict. *in c. Raynutius. verb. Et Uxorem n. 9. 35. d. Teſtam.* Speckh. *cent. 3. quæſt. 45. à princ. num. 1.* At ſi nemo appulſorum inveniatur dominus, ea vindicans, ſine injuriâ fiſco tribuuntur, uti capite ſequenti conſtabit: In Oſtfriſia quoque in totum non exerceri jus appulſus, ſed tertiam reſtitui partem, tertiam nomine præmii ſalvationis, accolis maris, tertiam ſolam fiſco cedere, audiviſſe memini. Principes verò Megapolitanos ſanctimoniæ Juris

C -

Civilis inhærere, & in totum à naufragiorum compendiis abſtinere, relatum accepi.

XLI.

PUBLICIS TAMEN IMPERII CONSTITUTIONIBUS IMPROBATUM ET ABROGATUM. Harum quidem conſtitutionum, th. 24. & ſeq. mentio facta eſt, quarum Choream ducit Conſtantinus in *l. 1. C. de Naufrag.* quem ſecutus eſt Fridericus in *Auth. Navigia C. d. Furt.* Eumque Carolus V. *in art. 218. Conſt. Crim.* Quas & obſervantia Imperii ſequitur. Quod ſi enim parte aliquâ terrarum Romano-Germanico ſubjectarum Imperio, de facto naufragorum bona, ſub ſpecie juris fiſci, commiſſi, littorum, Imperii, territorii, aut alio quovis nomine inſigniti occupentur, mandata ſine clauſulâ reſtitutoria decernuntur. Cujus rei præjudicium in causâ Hamburg contra Duces Holſatiæ, habet Gail. *1. Obſ. 18. n. 6.* Similiter in causâ civitatis Lubecenſis, contra Comitem Oldenburgenſem, & in causâ civitatis Bremenſis, contra eundem Comitem, pronunciatum eſſe refert Sixtin. *de Regal. l. 2, c. 3. n. 95.* Ut ſibi imputare debeant domini naufragiorum, ſi erepta vindicare negligant, cum ſupremum Germaniæ Imperium & Judicium, protinus ſuccurrat, & reſtitui ablata, ſine clauſulâ jubeat. P. Fr. Mindan. *de mand. l. 2. c. 57. n. 1.*

# Cap. XI.

## QUIBUS CASIBUS JUS APPULSUS LICITUM SIT, ET RETINERI POSSIT.

XLII.

Id reliquum eſt, ut, quæ & quatenus appulſa occupari naufragia, & fiſco addici poſſint, inquiratur. . Et Fridericus quidem Imperator in *auth. Nagiâ C. d. Furt.* Jus appulſus admittit, ut nempe impunè bona naufragorum fiſco vel privato addicere liceat, ſi ſint navigiâ piratarum, aut hoſtium Imperii Romani; vel etiam Chriſtiani nominis hoſtes naufragium fecerint. vid. Kuric. *d. tr. p. 208.* Klock. *de Ærar. p. 940.* Cum enim hoſtes, piratæ, latrones, occidi impunè poſſint, *l. 3. §. f. ad L. Corn. d. Sicar. l. 2. C. quand. lic. unic. fin. jud. & ibi Bartol. l. 1. §. Non fuit ff. de dol. mal.* Quantò magis poterunt iſtorum

naves

naves vel bona licitè occupari. Richt. *ad Auth. Navigia. C. de Furt. n. 13.* Et fruſtra Barbaros implorare miſericordiam, qui hoc humanitatis jure erga Chriſtianos non utantur, inquit Gryphiand. *ap. Fritſch. p. m. 892. n. 228.* & addit, jure talionis hoc fieri, allegans locum *Judic. 15. v. 11. & Levit. 24. v. 19.*

XLIII.

Quæri autem ſolet, quid hoc naufragii caſu, de bonis recuperatis dicendum ſit, quæ inter naufragia piratarum occupantur, an jure appulſus occupanti, aut fiſco cedant, an ad veteres dominos revertantur? Et cum Grotio *l. 3. de Jur. B. & P. n. 16.* affirmandum erit poſterius. Jus enim Gentium non concedit, ut latrones aut piratæ dominium mutent, unde res ab iis ereptæ non opus habent poſtliminio, ut Ulpianus & Javolenus reſponderunt *in l. 24. & 27. ff. de Captiv.* junct. *l. 19. §. 2. eod.* Res ergo ab illis captæ, ubicunque reperiuntur, vindicari poterunt. Alber. Gentil. *Advocat. Hiſpan. l. 1. c. 12. & 15.* Richt. *d. l. n. 16.*

XLIV.

Illud non poſſum non monere, quod de hoſtibus Imperii & Chriſtiani nominis dictum eſt, quod illorum licitè occupentur naufragia, de iis intelligendum eſſe, quatenus hoſtes ſunt, & quatenus jure talionis bona eis eripiuntur, & miſericordia denegatur. Extra hunc verò caſum, tale quid in eos admitti non poteſt, cum homines ſint, & eôdem nobiſcum humanitatis jure gaudeant *l. 3. ff. de I. & I.* quô eos privare barbarum & impium eſt.

XLV.

Secundò admitti poteſt naufragiorum compendium, ſi ex certi temporis præſcriptione, pro nullis, ob negligentiam dominorum non inquirentium, publicè haberi cœperint. Intereſt enim Reipublicæ, ne rerum dominia ſint incerta, & eorum inextricabiles vivant lites & immortales; unde etiam uſucapionum neceſſariò determinari cœperunt tempora. *l. 1. ff. de Uſuc.* Similiter ergo in naufragiis, certum publicâ auctoritate præſcribi poteſt tempus, quo littori adjecta perſequantur domini, & præſtito ſalvationis pretio vindicent, ſi ſua eſſe legitimis indiciis probare poſſint (de quibus probationibus vide Peck. *p. 394.* & Vinn. *in not. ad eundem lit. A.* item Joſeph. Maſcard. *de probat. vol. 1. concl. 273. p. 172.* & *vol. 2. concl. 1090. p. m. 331.*) Quod ſi eô tempore non veniat dominus, ut tum aut inventori, aut fiſco

cedant, aut inter utrumque dividantur, nec enim ab æquitatis normâ alienum eſſe dicit Loccen. *de jur. marit. p. m. 77.* ſi, dominô intra annum non veniente, res inventæ inter fiſcum & inventorem dividantur, ita ut fiſcus duas, inventor unicam partem capiat.

XLVI.

Hoc ergo modo, ſi publicè tempus inquirendi naufragia, dominis præſtituta fuerint, rectè, eô exactô, fiſco aut occupanti addici poſſunt, & appulſus Jus exerceri. Quomodo placito Ordinum Hollandiæ **von den Seedrifften**/ſuas cuique res ruptas deperditasque repetere licet, modo id fiat intra annum & ſex ſeptimanas, impenſæque refundantur, quæ fortè factæ ſunt, ab harum rerum ſuſceptoribus. Hoc tempore elapſo publicantur, & fiſco acquiſitæ eſſe intelliguntur. Vinn. *comm. Inſt. ad §. ult. J. de R.D. n. 5.* Böckelm. *Comm. ſrum. ad tit. de Lege Rhod. in fin.* Rationem ejus Loccenius dictô locô affert, quod poſt id tempus publicè conſtitutum, dominus animum dominii depoſuiſſe, & res pro derelicto jure cenſeri poſſit. *arg. l. 43. §. 5. ff. de Furt. l. 1. & 2. ff. pro derel.* Atque ita jure Jutico, Scanico, Danico, Norvegico, Pruſſico & ſimilibus, Jus naufragia occupandi receptum fatetur.

XLVII

Præterea juſtè appulſa occupantur, ſi extra neceſſitatem derelinquendi animô jacta eſſe conſtet. *l. 43. §. 5. & 11. ff. de Furt.* confer *th. 36.* Nam & eo caſu jura unicuique tribuunt occupandi facultatem, tanquam rerum aliarum, quæ jacentia in littore, nullius ſunt. *d. §. 5. & 11. & §. 18. J. de R.D.* Licitè ergo ejusmodi bona fiſco hodiè applicantur, cujus emolumento & in littore inventa cedunt. Nec enim dominus derelinquens aliquid juris retinuit, ob quod naturaliter aſtringeretur poſſidens, facere, quantum in ſe eſt, ut res ad priorem Dominum perveniant.

XLVIII.

Denique ſi in navigatione illicitâ, quæ nempe ob certam & juſtam cauſam, ſub pœnâ hâc confiſcationis naufragiorum prohibita erat, naufragium fit, licitè, tanquam commiſſa fiſco, bona appulſa occupantur. Quia ſibi imputare debet naufragus damnum confiſcationis, nec queri poterit, cum meriti pœnam ſuſtineat, nec illud damnum ſentire jure videatur. *l. 203. de R. J.* Ubi tamen ignorantia legis quælibet, & qualiscunque, à pœna hâc confiſcationis, tanquam maximè odioſâ excuſabit.

XLIX.

## XLIX.

Illud generaliter de jure Appulſus, pro fundamento æquitatis & juſtitiæ notandum, nunquam naturali æquitatis ratione naufragiorum fieri poſſe compendium, niſi aut 1. derelicta à dominis fuerint. 2. Niſi quid naufragis aut dominis imputari poſſit, ob quod, aut jure pro derelicto eſſe cœperint naufragia, ut ſi in Hollandiâ intra annum Domini res non inquirant: aut in pœnam aut propter coercitionem eripiantur, ut ſi piratarum, hoſtium, latronum & eorum, qui in periculum Reipublicæ, contra prohibitionem navigarunt, bona naufragio disjecta fiſco addicantur.

## L.

De Salvationis præmio paucis adhuc monendum. Dicitur etiam inventionis præmium. Kurick. *p. 116. & 211.* pretium receptionis Schottel. *intract. de ſing. antiq. jur. c. 20. §. 10. verſ. Solvitur p. 395.* Germanis Bargegeld vel Bergegeld / Bergelohn / vocatur à verbo Bargen/ ſive Bergen / unde eſt verbergen cuſtodire, conſervare, quomodo & Bergegeld ab adjectivo geborgen id eſt verwahret dici conſuevit. vid. Stypm. *dict. ſæpiùs tract. p. m. 259. n. 6. in f.* Quid ergo ſit ſalvationis pretium, ex nomine apparet, nempe pecunia, ſive illud omne, quod pro cuſtodiâ & conſervatione rerum naufragio amiſſarum, ſive in periculo ejectarum, datur.

## LI.

De hoc ſalvationis pretio ſive præmio, quæri ſolet, an juſtè peti poſſit? Et Dd. hic variant, alii negativam, alii affirmativam ampleсtuntur ſententiam. Quæſtio omnis hâc in re poteſt optimè expediri hâc diſtinctione. An ſcilicet ille, qui pretium petit, impenderit aliquid ad ſalvationem rerum & earum cuſtodiam, aut periculum ſubierit, uti urinatores vel alii, qui res ex mari extrahunt. An verò ſimpliciter tantùm invenerit, ſine magno labore & ſumptibus.

## LII.

Priori caſu æquitatis ratio ſuadet, ut fiat impenſarum refuſio, ne dum quis alteri ſuccurrit, ipſe occaſione beneficii damnum patiatur. *l. 7. ff. teſtam. quemad. aper. l. 61. §. 5. ff. d. Furt.* Et ipſorum navigantium intereſt, quoniam nemo auxilium ferret, nemo ſuccurreret, ſi cum propriô incommodô damnoque id facere debe-

ret. Gryphiand. *de Inſul. c. 31. n. 10. & ſeqq.* Gail. *1. O. 18.* Unde Kuricke *ad tit. 9. Jur. Hanſeat. p. m. 211. poſt. med.* Etſi, inquit, crudele & impium ſit, in naufragos eorumque bona, poſt naufragia, vel in ipſo naufragio velle ſævire, nihilominus tamen, ubi bona & merces ſunt ſervatæ, & ex mari in terram deductæ, æquitatis ratio poſtulat præmium ſalvationis, Bergegeld/ illis, qui ſuâ operâ & fide ea ſervarunt, dare, impenſasque, ſi quas fecerunt refundere. Et hanc in rem legem Rhodiorum adducit, quâ juxta diverſitatem profunditatis maris, plus minusve datum fuiſſe ſcribit, deque eo conſtitutionem Philippi II. Regis Hiſpaniæ adducit Schottel. *de ſing. antiq. jur. c. 20. §. 10. verſ. Hoc autem p. 395.* Et talia dari præmia publicè expedit, ut Inſulani & alii accolæ, eâ ſpe ad ferendas ſuppetias invitentur. *arg. l. 1. §. 1. l. 3. §. ſ. de incend. ruin.* Plura vide apud Kuricke *de jur. mar. Hanſ. p. 216. & ſeqq.* Gail. *1. O. 18.* Gryph. *de Inſul. c. 31. n. 10. & ſeqq.* Sixt. *de Regal. l. 2. c. 3. n. 95. & ſeqq.* Lather. *de Cenſ. l. 2. c. 11.* Stypm. *d. tr. part. ult. c. 5.* Loccen. *dict. tract. l. 1. c. 7.*

## LIII.

Poſteriori caſu non honeſtè petitur, *l. 43. §. 9. ff. de Furt.* cum humanitatis ratione, tale gratis præſtare teneamur officium. *arg. l. 28. §. 1. C. de Epiſc. & Cler.* Et ſalvâ conſcientiâ non poſſimus non præſtare. Nam & natura, & lex divina, & fides charitasq; Chriſtiana exigunt, ut proximo noſtro, ubicunque poſſumus, & præſertim in tanto periculo tantâque afflictione ſuccurramus, idque ſine ſpe alicujus lucri. Facit huc locus *Matth. 22. 39. & Matth. 7. 12.* Quamvis conſuetudine locorum, ne ejusmodi inventa ſupprimantur, ſed eò faciliùs recipiantur, ita ferè receptum ſit, ut præmii loco inventori aliquid præſtetur: Quomodo Hamburgenſium ſtatuto, in littore apprehenſorum pars vigeſima præmii loco inventori cedit, Kuricke. *p. 212. in. fine* Jure Lubecenſi præmii determinatio, ſi nautæ ſervarint res in naufragio, conventioni partium relinquitur, quæ ſi convenire non poſſint, determinatio arbitrio der Alterleute in proximâ Hanſeaticâ committitur. *lib. 6. tit. 3. art. 3. & 5.* De inventis verò poſt naufragium, aut littori aut navi adnatantibus vigeſimam, ex fundo verò, aut longiùs & operoſiùs ex mari depromptis & liberatis tertiam tribuit. *libro 6. tit. 3. art. 4.* Adde das Hanſeatiſche See-Recht.

LIV. VI.

LIV.

Vicina hinc facile deciditur quæſtio. An Principes poſſint aliquod vectigal pro bonis naufragorum petere, quaſi ob auxilium? Nempe cum innocuum ſit hocce auxilium Principibus, & uti Valentin. & Marcianus Imperatores in *l. 12. §. 2. C. de SS. Eccleſ.* fatentur, ad Humanitatis eorum officium pertineat, proſpicere & operam dare, ut miſeris ſuccurratur, merito tam luctuoſum improbandum erit vectigal. *arg. l. 1. C. de Naufrag.*

LV.

Affinia Juris Appulſus & compendii naufragiorum, ſunt direptiones rerum ex incendio & ruinâ liberatarum, quippe naufragii, incendii, & ruinæ caſus in jure noſtro comparantur, & rerum inde liberatarum par ratio eſt, & pari jure cenſentur, nec non pari privilegio gaudent. *l. 7. ff. de L. Rhod. l. 1. & tot. ff. de Incendio ruinâ & naufragio &c.*

LVI.

De contrario Juris Appulſus dicere ſupervacuum eſt; Ex dictis namque conſtat, ipſam æquitatem naturalem ei opponi. Jus namque Appulſus miſeris, qui nihil admiſerunt, ſuum eripit, afflicto afflictionem addit, innocentem punit. Huic autem oppoſitum eſt ſuccurrere miſeris, & ſublevare calamitoſos, ſuaque amittentibus reſtituere, quod ipſum ipſa æquitas eſt naturalis, quæ conſequenter oppoſita eſt Juri Appulſus.

TANTUM!

## COROLLARIA

I.

Ignorantia legis,in abſentia ignorantis latæ, ignoranti reverſo nocere non poteſt:cum hujus ignorantiæ principium apud ignorantem non ſit, adeoque tanquam voluntatem antecedens & invincibilis, jure naturæ ac civili excuſat.

II.

Nec Univerſalis, nec Particularis, in vulgari oppoſitione ſic dicta Juſtitia,eſt finis Jurisprudentiæ.

III.

Maris &Foeminæ conjunctio,ut & liberorum procreatio, juris naturæ propriè dicti non ſunt,ab Imperatore tamen ad jus naturæ latiùs ita acceptum,referuntur:pr. I. d.I.N.G.& C.

IV.

Conſvetudo & mores ſunt jus : Conſvetudo & mores non ſunt jus. Utrumque rectè aſſeritur, veriùs tamen hoc quàm illud.

V.

Fratrum & Sororum nuptiæ,nec cum jure Naturæ, nec cum jure Gentium, ſed cum ſolo jure Civili & Canonico pugnant.

VI.

Species ex alienâ materiâ, malâ fide facta,qvamvis ad rudem materiam reverti neqveat, non tamen fit ſpecificantis, ſed domini materiæ.

VII.

Is cujus ædes oneri ferendo alterius inſerviunt, columnam aut parietem,qvi onus fert, reficere non tenetur. Niſi id ſpeciali pacto conſtitutæ ſervituti adjectum ſit.

VIII.

De leviſſimâ culpâ conductor non tenetur.

IX.

Qvi periculum rei ſuſcepit,is & caſum fortuitum præſtare tenetur.

X.

Qvi ad caſum ſe obligavit, inſolitum non præſtat.

Poſt

Poſt tria luſtra, tibi quartus vix tranſiit annus,
Palladis & quintùm prælia docta capis.
Hactenus exponens ſanctiſſima dogmata juris,
Æquius & melius quæ ratione docent.
Barbara nunc damnas, furiarum pectore nata,
Quæque magis miſeros jura ferire ſolent.
Ex quibus immeritas patitur ſine crimine pœnas
Naufragus, & fiſco eſt, nil meruiſſe, nefas.
Saxa ferit clamor, reſonat plangoribus æther,
Fœda procella fugit, fluctibus ira perit;
Solus homo duris tantò crudelior ſatis,
Tot miſeri lacrymis mollior eſſe nequit.
Quod mare reſtituit, caſum miſerata querentis,
Littora quod ſervant, accola quisque vorans,
*Quicquid conſpicuum pulchrumq; eſt æquore toto,*
*Res*, ait, *eſt fiſci:* ſic tegiturque ſcelus.
Hoc, KETTLERE, nefas bene fers Acherontis ad undas,
Ad Phlegetontis aquas, familiamque Stygis.
Mitius hoc hominum, *miſeris ſuccurrere*, jus eſt.
Et: *Curis preſſos quosque levare decet:*
*Reddere, quod adimit caſus, ratione jubemur.*
*Ex damno alterius nemo lucratur opes.*
Hæc, quæ victa jacens Pietas, cœloque recepta
Diva Aſtræa docent, non ſine laude colis.

At-

Sint tibi perpetuæ vires , ſic jura tuendi,
Nec permiſceri fasque nefasque, ſinas.
Et ſtudium ſic quisque tuum laudabit, amabit,
Et nominis ſurgens ſtabit in orbe decus.

*Hiſce Nobiliſſimo Dn. AUCTORI , Amico ſuo ſuaviſſimo, veram Juriſprudentiam , æqui bonique artem colenti, novum induſtriæ ſtudiique ſui documentum gratulatur*

PRÆSES.

VA 1152 2972